

אמר אביו גמירי. השתא לא כריך לשניא קמא: **מבבלי** דאיבא זושרתי. וא"ת ודילמא מכלל דאיכא רבננתא ומה דיקא הוא זה ומריך ר"י דאס אין פחות משלשה אבל גדולות יש א"כ כדכי נקט חזי לצינה של ג' טפחים דלא היה כריך למתני אלא והאריח חזי לצינה ותו לא וממילא

היימי משער בקטנה הואיל ולא מפרש א שיעורא: **הג"ה** כי קייטא וזי סיטואו הוי כמו איכא תיוהא ושרי ואס שתי צתי כנסיות הוי צב מקומות של קייטא ושל סיטואו איירי כגון דמוז בה תיוהא ועוד גראה כיון דיש סס צבכ"ג אחר אין לחוש אס לא יצנו זאת והא דקאלמר דאיכא דוכתא ללויי היינו שאין צבכ"ג ועוד מממת קור וחוס אין לחוש שמא יפשעו או צומן גדול כל כך אין לחוש. ע"כ הגה"ה: **א"י** חבי בי בנייה נמי. פירוש עד שיתפללו זה:[[]^{דרק]}

1 שום תשים עלך מלך

אשר יבחר ה' אלהיך בו מקרב אחיך תשים עלך מלך לא תוכל לתת עלך איש גברי אשר לא אחיך הוא: [[]^{דרבס ד י טו]}

רבינו גרשום

איחא לאה ואחי לאה. דהא בין בבנין בין בשנים היה כי קאי נמי תלתין אמה בעובי אמה בבית הארעון משום דהתקרה והמעורב מונחת עליו וסומכתו שלא יפול הוא לאו הכי לא קאי אפי' בחלתי: ונעבר כמה דאפשר. לעמוד בגובה בבנין כותל ומבאן ולמעלה עד התקרה לייעבד פרוכא: אי כוליה כבורא ממשכן (וכרתיב) והבדיל: הפירות וגו': הן וסדין. כלומר הא דתנין בגדול זה ג' טפחים וזה ג' טפחים וזה ג' טפחים וני טפחים אבנים בהוי סיד שמטירו במתקן צריך ג' טפחים (דאי לא הכי) [דליכא הכא] ו טפחים שלימות דבצר שינור מקום הסיד או הן בלא סידן כלומר דלמקום גיול גיראצבי למיתון ה' טפחים וזה ג' טפחים חרץ מקום הסיד: דאי סיד הן בלא סידן. ו טפחים (ולמקום) [דליעול] בני למיתב תרתייהו א"כ ינתיירו לשיעורא הסיד ולימא הכי זה ג' טפחים טפחים ומשולו למקום הסיד והשני כמו כן וכן כבלתו אלא מרלא תני הכי שמ מקום הגיול ומקום הסיד לא הוי אלא ו טפחים (אלא) [לא] לעולם אימא לך הן ולא סידן ואי אמרת אמאי אלא מרלא תני הכי שמ ופי"ה התם שאמרנו לו לחינו לפי שהיתה אמו מישרל דא"כ כיון דצני הורדוס נשאו ישראלית אמאי עבדא הוה הא שמואל גופיה אית ליה עובד כוכבים ועבד הבא על צת ישראל הולד כשר צהמולך [יבמות דף מה]. וז"ל שלא נשאו ישראלית וקראוהו אחינו אמה לפי שעבד אחינו [הוא] צמזות:

השותפין פרק ראשון בבא בתרא

צגנים. צית ראשון עמד ד' מאות ועשר וצית שני ד' מאות ועשרים: **אגז** פקדו **ומעוזה**. שהעלייה היתה נתונה עליו ומעוזה של מיט טרכס על גבה וכודד המשא מעמיד הכותל שלא יטה ללדין הלכך צמקדש שני שלא היה כותל ל' מגיע לעלייה לא יוכל לעמוד: **הן וסידן** או **הן צנא סידן**. הני שיעורי דמתני' עם

עובי הטיח קח חשיב להן או דילמא מקום האבנים הוי צפומיא לבד טיח הסיד: והא קסני **טפחים ומחצה**. אלמא חזי טפח נמי חשיב: **הוי לאיצטרופי**. של זה ושל זה מצטרפין לטפח: **הקורה שאמרו**. לענין הכשר מצוי: **ג' טפחים**. אלמא ג' טפחים דקמני לגביה) ממני' גבי לצינן דקמני זה גותן טפח ומחצה חיה גותן טפח ומחצה הן צנא סידן קאלמר דהא לצינה לחודה שלשה טפחים: **הסס צרצנתא**. ומתני' צוטרפתא דעס סידן לא הוו אלא ג' טפחים: **משום פשיעוסא**. דילמא מתרמי חונס ופשעי ולא צנו אחריתי: **משום לזוי**. כל זמן הצנין: **כי קייטא צסיטוא**.

צית הכנסת היה להס לימות החורף נמוך צכמלים רחבים וחלונות מועטין מפני הצינה וצימות החמה צית הכנסת אחר שאיר שולט צו: **זווי**. לצורך צית הכנסת החדש ומנומס ציד הגבאי מי איכא למיחש לפשיעות או לא: **שריגי ליצני**. מסודרים הלצינים זה על גב זה ומזומנין לתמן צצנין: **סדיי סודרי**. משופין ומתוקנין היטיי הגג קיצוני: **כי צנו נמי** צי כנישתא חדתא לא נסתרוה לעתיקא דדילמא ממרמי פדיון צצנין ומצני ליה: **ולא אמרן**. דלא ליסתרוה לעתיקא: **אלא דלא חזו ציה סיוהא**. ציקוע שיהא מוזמן ליפול: **עייליה לפורייה ססס**. כדי שלא יתיאש צצנינו שהחמה והשמים מצטרין אחמו: **ספני מוצין**: **היכי אסביה עצא להסודוס**. כדאמרי' לקמן צשמעתין [ד]. וכמזה היא ציוספון צן גורין: **אהדר**

להתם ולא אפקיה עד דמתקין ליה שפיכי ובבא בן בוטא היכי אסביה ליה עצה להורדוס למיסתריה לבית המקדש והאמר רב חסדא לא ליסתור איניש בי כנישתא עד דבני בי כנישתא אחרייתא אי בעית אימא תיוהא הוא ביה איבעית אימא ^כמלכותא שאני דלא הדרא ביה דאמר ^לשמואל אי אמר מלכותא עקרנא טורי עקר טורי ולא הדר ביה הורדוס עבדא דבית חשמונאי הוה נתן עיניו באותה תינוקת יומא חד ^משמע ההוא גברא בת קלא דאמר כל עבדא דמריד השתא מצלח קם קטלינהו לכולהו מרותיה ושיירה להאי ינוקתא כי חזת היא ינוקתא דקא בעי למינסבה סליקא לאיגרא ^נורמא קלא אמרה ^ככל מאן דאתי ואמר מבית חשמונאי קאתינא עבדא הוא דלא אישתירא מינייהו אלא היא ינוקתא וההיא ינוקתא נפלה מאיגרא לארעא טמנה שבע שנין בדובשא איבא דאמרי בא עליה איבא דאמרי לא בא עליה דאמרי לה בא עליה הא דטמנה ליתוביה ליצירה ודאמרי לה לא בא עליה האי דטמנה כי היכי דנאמרו בת מלך נסב אמר מאן דריש ימקרב אחיך תשים עליך מלך רבנן קם קטלינהו לכולהו רבנן שבקיה לבבא בן בוטא למשקל עצה מניה אהדר

[וע' מוס' יבמות מה: ד"ה כיון לאמן]: **מאן** דריש מקרב אחיך רבנן. דפשטי' דקרא לא משמע למעוטי עבד שהוא אחיך צמזות אלא עובד כוכבים ורבנן דרשו (צ"ק פה). ממוצרת צנחמין: **קמללינהו** צבוליהו רבנן. לאו דוקא לכולהו דהא הוו צני צמירא שהיו נשיאים כשעלה הלל מצבל כדאמרינן צפסמים צפרק אלו דברים (דף טו). והלל היה צפני הציט מאה שנה כדאמרינן צפרק קמא דשבת (דף טו). ומלכות הורדוס היה צפני הציט ק"ג שנה כדאמרינן צפרק קמא דע"ז (דף טו):

בינונים הן ועמי"ה הן וסידן ג' טפחים: משום פשיעוסא. דדלמא מטריד בשאר מילי ולא בני ליה. משום לצלוי. דלא הוה להו דוכתא לצלוי עד שיעסוק בבנין. סתרו ובנו כי קייטא בסיחור. שמעתי [דשתין בתי כנסיות היו להם באחד היו מתפללין בימות הגשמים ובאחר בימות החמה אותו לא מחוקין אותו בימות הגשמים ושל ימות הגשמים בימות החמה כדי שיהא להם מקום תפלה בכל שנה: גב זווי. מציוכורא לצורך בית הכנסת: ומחתי. ומנוחין הן בבקום אחד [מן] אמרינן הואיל והמנות גבוין לא פשעי ומצי למיסתריה או דלמא נחושו יחבונו למצוה אחריתי. אם תמצא לומר דהמעות יתנו לפדיון שבויים. חזרו הורדי. מתוקנים הוויין שריגי ליבני שמתוקנין וערכין הלבנים ומחתי כשורי ומנוחין הקורות והכל [שקנן] להתחיל הבנין מאי יכול לסתור הישן קודם שתחילו החדש או לאו: אי הכי דאכתי איבא למיחש אפי' כי מיבני האי לא ליסתור אחרינא דאיכא למיחש דמתרמי להו פדיון שבויים וליה ואיבא פשיעוסא ומשני דירתא דאינשא לא מודבן כ"ש בית הכנסת הואיל ומתוקן הוא וליכא למיחש: ולא אמרן דלא לסתור עד דבני אחרינא אלא דלא חזו ביה תיוהא רעוע או סדק אבל חזו ביה תיוהא סתר לאלתר: ועיילה לפורייה להתם. כדי שיהיו הגשמים יורדין ומנטפין עליו והוא ימהר במלאכת צבכ"ג יותר: שפיכו. מרובין: אי הכי דלא ליסתור עד דבני אחרינא. בבא בן בוטא היכי אסביה עצה כו'. מלכא שאני דכיון דאמר למיביייהא לא הדר ביה וליכא למיחש לפשיעות: באותה תינוקת. דבית חשמונאי:

מסורת הש"ס

(א) עיובין ג. (ב) מנילה כו'. (ג) ניח דוכתא לצלוי. (ד) ניח מילא מלחא (ה) רש"א, (ו) ניח מילא מלחא דמצוה ויהבי. רש"ל, (ז) [ערקין ג.], (ח) [עס], (ט) קדושין ע. (י) [עבדן מ"ו], (יא) ט' זיל אמרין, [מנילה מה.]. ר"ש מדמוי,

הגהות הב"ח

(א) גבי' ומעוזה קאי צנא תפרק ומעוזה לא קאי כ"ל ומיבת הוה נמחק צ' פעמים: (ב) שם לא תני והא קמני בגדיה זה טמן טפחים ומחצה וזה טמן טפחים ומחצה הסס חזו לאצטרופי: (ג) שם כי קייטא צסיטואו וסתרי ובנו צי סיטוא: (ד) שם יומא חד שמעיה לבת קלא דאמר כ"ל ומיבת ההוא גברא נמחק: (ה) שם ורמת קלא:

לעוי רש"י

קיצוניו"ש. קורות (ג).

מוסף רש"י

הרבה כדי לקבל איה. שהא דומה לקביעות לבנות עליה צנין (עירובין ג.). והארייה חצי לבניה של ג' טפחים: נמלא אחיט טפס ומחצה וחזט (ע"ט). משום פשיעוסא. שמא יפשע ומיחש ולא יצנה אחר (מגילה כו.). כל מאן דאתי ואמר מבית חשמונאי קאתינא עבדא הוא. של רעוע כרנס הורדוס ועד היה ומלך מחמיסן וקלא צנו על עס צית תשמונאי ומתקמלא לא צנת שרלא נקיב, ומזריס הס לשרא צנות לעבדים והו לכו מלא עבדים (קדושין ט.).

מוסף תוספות

א. משום דרבי המסוס דרבנן הוא אבל כיון דאיבא זוטרות ניחא דהוצרך לפרש דמשערין בטס בבריבתא. שעימ"ק טס מוס' סה"ש. ב. והיינו דקאמר דאיבא "דוכתא" לצלוי ולא קאמר דאיבא ב" כנישתא אחריותא לצלוי. רש"י. ג. כי לא ודאי אין דרכם למכור אפי' לפדיון שבויים פי' אין דרכם למכרה ואע"פ שמתור להם. נצנו יושא. פסחים קא. ו. דרווקא דאוחן שבבבל מהני התנאי שהרי לעת בא גואל במהרה בימינו תפקע קדושתן אבל לאוחן שבאי" לא מהני הנאי שהרי קדושתן לעולם קיימת. מוס' מגלה ט: ו. תימה זיל קרי ב" רב הוא. ויש לומר וגר'. שעימ"ק.

^[1] ונראה ל"ל לאוחן לביטע דמני גבי מצו לצינות גדולות של ג"ט אצל ממני' צבציות צינוס הן וכו'.